

Sporun Önemi ve Tarihi Gelişimi

Sporun geçmişinin insanlıkla yaşıt olduğu varsayılmaktadır. İnsan, beden gücüyle hemcinslerinden üstün olmak ve onlara karşı üstünlük sağlamak gereksinimini duymuş, bu da sporun temel felsefelerinden biri olan “rakibe üstünlük sağlama” içgüdüsünün ortaya çıkarmıştır. Beden kültürüyle ilgili bu etkinliklerin ilk izleri, ilkçağlarda Orta Asya, Ön Asya, Mezopotamya, Nil ve Akdeniz havzalarında görülür. Asya’da Türk, Çin ve Hint kültürleri; Nil Deltası’nda Mısır; Mezopotamya’da Sümer, Asur-Babil uygarlıkları; Anadolu’da Hitit ve daha sonra da ton kültür ve uygarlıkları bu konudaki büyük gelişmelere sahne olmuştur. Bu uygarlıkların tümünde beden kültürüne verilen önemin gerçek nedeninin, var olma, başka uygarlıklara karşı üstünlük sağlama, yeni yerler fethetme gibi amaçlarla doğrudan savaşa ilgili olduğu görülmektedir. Eski Yunanlılar’da görülen “gymnasion” adını taşıyan spor salonları bu amaca yönelik kurumlar olarak bilinmektedir. Yine eski Yunanlılarda Tanrı ve tanrıçalara ancak güçlü beden ve bedensel güçle lâıyk olunabileceği inancı var olduğundan, spor, aynı zamanda kutsal bir anlam ve değer de kazanmış, tanrılar Tanrısı Zeus adına düzenlenen kutsal “Olimpia” şenlikleri de bunun olgunun sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Eski Roma’da da spor geniş ilgi görmüş, ancak burada daha başka bir kimliğe büründürülerek zırhlı eldivenlerle yapılan boks, rakibinin kolunu, bacağı, boynunu kırma, onu boğazlamayı sakıncasız sayan güreş, insanların vahşi hayvanlarla yaptıkları mücadele, kanlı gladyatör gösterilerine kadar uzanmıştır. Roma’da spor, “stadion” adı verilen eski Yunan spor alanlarından çıkıp, “circus” adı verilen kanlı gösteri alanlarına taşınmıştır.

Spor, yüzyıllar boyu gelişerek 19. yüzyıl içinde en büyük aşamaya uğramıştır. 1863’te İngiltere’de futbol ortaya çıkmış bunu 1880’de atletizm kulüplerinin kurulması izlemiştir. 1896 yılında Spor, İngiltere’den ABD’ye sıçrayarak, bu ülkede daha başka ve özgün bir nitelikle, çağdaş bir biçime dönüşmüş ve tüm dünyaya yayılmıştır. 19. yy da Fransız soylusu Pierre Frèdy, baron de Coubertin tarafından olimpiyatlar modernize edilerek 1896 yılında Atina’da ilk modern olimpiyat oyunları başlamıştır. Bu tarihten sonra spor çok farklı bir boyut kazanarak her 4 yılda bir farklı bölgelerde her ülkenin katılımına açık dünyanın en büyük spor organizasyonu olarak varlığına devam etmektedir.